

ΑΛΑΝ ΦΕΡΣΤ

Στη Θεσσαλονίκη των κατασκόπων

Ο αμερικανός μπεστσελερίστας Άλαν Φερστ εμπνέεται από τη μεταξική Θεσσαλονίκη για να ζωντανέψει ένα κατασκοπευτικό και ανθρώπινο αλισβερίσι μεταξύ κατασκόπων, αστυνομικών, πολιτικών, ανθρώπων του υποκόσμου και κοινών θνητών.

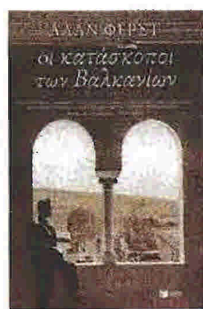
Του **Σάκη Μαλαβάκη**

Οκτώβριος του 1940. Παραμονές του Β' Παγκοσμίου Πολέμου, η Ελλάδα βρίσκεται ήδη τέσσερα χρόνια υπό το δικτατορικό καθεστώς του Μεταξά και στο βόρειο τμήμα της οι μήνες από τους Βαλκανικούς Πολέμους είναι ακόμη νωπές. Βούλγαροι και Σλαβομακεδόνες, Σέρβοι, Τούρκοι, Σεφαραδίτες αλλά και Δυτικοί, και φυσικά Έλληνες, συνωστίζονται σε μια γωνιά της Ευρώπης, τα Βαλκάνια, «όπου κανένας δεν μπορεί να είναι σίγουρος για τα κίνητρα του άλλου».

Εκεί τοποθετεί τη δράση του αστυνομικού μυθιστορημάτος του ο Άλαν Φερστ, ο οποίος ερήμην του σκοτεινού ιστορικού της θεσσαλονικιάς αστυνομίας με τους διάφορους Μουσουχυνήδες, καταδότες, δωσίλογους και μαυραγορίτες διαλέγει ως πρωταγωνιστή του έναν φιλοεβραίο συνεργάτη των βρετανικών μυστικών υπηρεσιών, έντιμο, ευφυή και αλτρουιστή έλληνα αστυνομικό που πα-

Το κλίμα της «εποχής των κατασκόπων» στη Θεσσαλονίκη προετοίμασε το έδαφος για τη δολοφονία λίγα χρόνια αργότερα - το 1948 - του Τζορτζ Πολκ. Στη φωτογραφία ο αμερικανός δημοσιογράφος με την ελληνίδα σύζυγό του, την αεροσυνοδό Ρέα Κοκκάνη

Alan Furst
ΟΙ ΚΑΤΑΣΚΟΠΟΙ ΤΩΝ ΒΑΛΚΑΝΙΩΝ
Μτφ. Χριστιάννα Σακελλαροπούλου
Εκδ. Πατάκι

ρεμβαίνει στις πολιτικές εξελίξεις. Είναι ο (εξωπραγματικός) Κώστας Ζαννής, υψηλόβαθμο στέλεχος της ΕΛ.ΑΣ. που ζει και εργάζεται στη Θεσσαλονίκη, μια πόλη «που είχε στους κόλπους της την περίφημη Μπάρρα, τη μεγαλύτερη συνοικία σπιτών με κόκκινα φανάρια στην Ανατολική Ευρώπη, μια πόλη που η παραλία της ήταν γεμάτη καταγώγια και ξεχειλίζει από την εκλεκτή της πελατεία, μια πόλη όπου ακόμα και οι λούστροι μιλούσαν εφτά γλώσσες». Καθώς όμως καταπιάνεται μόνο με ευαίσθητες πολιτικές υποθέσεις, θα βρεθεί στο επίκεντρο ενός κατασκοπευτικού κυκλώνα με σκοπό τη φυγάδευση Γερμανοεβραίων μέσω της Θεσσαλονίκης προς την ουδέτερη Ανατολή. Μια εκθαμβωτική γυναίκα, η Εμίλια Κρεμπς, Βερολινέζα, γόνος

εβραϊκής οικογένειας και σύζυγος συνταγματάρχη της Βέρμαχτ, θα τον πείσει να συμμετάσχει σ' αυτήν την παράνομη επιχείρηση διάσωσης ενώ μια άλλη, η Ρωξάν Μπράουν, ιδιοκτήτρια της σχολής χορού «Ολυμπός», ερωμένη του αλλά και επίλεκτο μέλος της βρετανικής υπηρεσίας πληροφοριών θα τον εμπλέξει σε ακόμη απαιτητικότερες υποθέσεις. Από τη Λέσχη της Θεσσαλονίκης, την «καρδιά της πόλης» όπου συναναστρέφεται με σημαίνοντα πρόσωπα, ο έλληνας αστυνομικός θα βρεθεί στο κατεχόμενο από τους Γερμανούς Παρίσι (όπου ο σύνδεσμός του είναι και πάλι μια σαγηνευτική γυναίκα) για να βοηθήσει έναν βρετανό επιστήμονα να δραπέτευσει και λίγο αργότερα στο Βελιγράδι, όπου θα συμ-

μετάσχει σε μια απόπειρα πραξικοπήματος κατά της φιλοναζιστικής κυβέρνησης.

Μεταξύ δωροδοκιών και δολοφονιών και με τους Γερμανούς να πλησιάζουν απειλητικά, ο Ζαννής θα ερωτευτεί τη Δήμητρα, μια γυναίκα με «πν τέλεια συμμετρία που λάτρευαν οι βυζαντινοί ζωγράφοι», σύζυγο ενός βαθύπλουτου επιχειρηματία, χρηματοδότη των δραστηριοτήτων του Ζαννής. Ο χρόνος όμως τελειώνει. Μέσα σε έξι μήνες, από τον Οκτώβριο του '40 μέχρι τον Απρίλιο του '41 πολλά έχουν αλλάξει. Ο Ζαννής πρέπει να σκεφτεί τους δικούς του συγγενείς και φίλους, οι οποίοι είναι και οι τελευταίοι που καταφέρνουν να φυγαδεύσει. Εκεί ένα τελευταίο εισπήγιο για τη γυναίκα που παρότι την ποθεί παράφορα πρέπει να αφήσει. Μια βλάβη όμως στο πλοίο που θα μετέφερε τη Δήμητρα στην Αλεξάνδρεια προσφέρει στο ζευγάρι ακόμη ένα τελευταίο βράδυ... Το επόμενο πρωί οι πρώτες βόμβες των γερμανικών αεροπλάνων θα πλήξουν τη Θεσσαλονίκη, αλλάζοντας άρδην τα σχέδιά τους.

Γεννημένος στο Μανχάταν το 1941, ο Άλαν Φερστ έζησε για μεγάλο διάστημα στο Παρίσι και τη Νότια Γαλλία, όπου και δίδαξε στο Πανεπιστήμιο του Μονπελιέ ενώ έχει επίσης συνεργαστεί ως δημοσιογράφος με το περιοδικό «Esquire» και την «International Herald Tribune». Το πρώτο του μυθιστόρημα «Οι στρατιώτες της νύχτας» (Night Soldiers) εκδόθηκε το 1988 για να ακολουθήσουν άλλα εννιά τα οποία τον καθιέρωσαν ως συγγραφέα ειδικευμένο στα ιστορικά κατασκοπευτικά μυθιστορήματα.

Kamilo Nollas
MOBILE IN NY
Εκδ. Καστανιώτη

Νέα Υόρκη εν κινήσει

Με ένα κινητό στο χέρι αντί για την αγαπημένη του Χάσελμπλαντ, ο Καμίλο Νόλλας περιπλανιέται στους δρόμους της Νέας Υόρκης και την απθανατίζει ή μάλλον απθανατίζει στιγμές της πόλης και στιγμές δικές του. Μια σκιά στο Μουσείο Μοντέρνας Τέχνης, ένα χιονισμένο παγκάκι σε μία από τις γωνίες της Λεωφόρου Μάντισον, η θέα από το Εμπάιρ Στέιτ Μπιλντινγκ, ένας κάδος ανακύκλωσης, οι φωτεινές επιγραφές στην Τάιμς Σκουέρ, ένας κύριος στο Μετρό κι ένας χιονάνθρωπος στο Σέντραλ Παρκ, κόσμος στα ελικοειδή μπαλκόνια του Μουσείου Γκούγκενχαϊμ, ένα μισοφαγωμένο хот ντογκ είναι μερικές από τις εικόνες-αποτυπώματα που συνέλεξε ο φωτογράφος κατά τη διάρκεια της τετράμηνης παραμονής του στο Μεγάλο Μήλο. Στην αρχή συνειδητά, «εν είδει ημερολογίου» όπως μας πληροφορεί ο ίδιος, αναγκαστικά στη συνέχεια λόγω μιας κρίσης διακοπάθειας η οποία δεν του επέτρεπε να κουβαλήσει ούτε καν την αναλογική φωτογραφική μηχανή του, ο Νόλλας συνεχίζει να χρησιμοποιεί το τηλέφωνό του ως μέσο επικοινωνίας, με μόνη διαφορά ότι αντί για λόγια χρησιμοποιεί εικόνες. Με την πόλη να τον καλεί πρώτη και τον φωτογράφο να της απαντά, άθελά μας μέσα από τις σελίδες αυτού του λευκώματος μετατρεπόμαστε σε ωτακουστές μιας κυριολεκτικά εικονικής συνομιλίας μεταξύ των δύο, η οποία τυχαίνει να αφορά και εμάς, μελλοντικούς ταξιδιώτες ή απλώς θαυμαστές της εξαιρετικής αυτής πόλης. Οι φωτογραφίες του παρόντος λευκώματος θα εκτίθενται στο Νέο Μουσείο Μπενάκι έως 31 Ιουλίου.

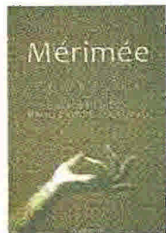
Τα σίξιτις στο Παγκράτι

Γιώργος Καγγελάρης
Ο ΣΠΟΥΤΝΙΚ ΤΑΞΙΔΕΥΕΙ ΑΚΟΜΑ
Εκδ. Μοντέρνοι Καιροί

Η Καλυψώ, μια 35χρονη απόφοιτος του Πάντειου και «όψιμη σπουδαστρια πιάνου», προσπαθώντας να ξεκόψει από το φοιτητικό της παρελθόν αποφασίζει να μετακομίσει από την Καλλιθέα στο Παγκράτι. Στο καινούργιο της διαμέρισμα, η ανήσυχη νεαρή σε αναζήτηση ενός βαθύτερου νοήματος στη ζωή της, θα ανακαλύψει ξεχασμένα κάποια νεανικά ημερολόγια τα οποία παραπέμπουν στην πολυτάραχη δεκαετία του '60. Μια παρέα παιδιών με βάση το Παγκράτι εκείνης της εποχής βιώνουν την εφηβεία τους με τέτοιο τρόπο ώστε εμπνέουν στην Καλυψώ ένα μυθιστόρημα. Πρώτο μέρος της τριλογίας «Πυκνός χρόνος» (οι επόμενοι αναμένονται), «Ο Σπούτνικ...» στοχάζεται το αναπόφευκτο ταξίδι της ζωής.

Πέρα από την Κάρμεν

Prosper Mérimée
ΝΟΥΒΕΛΕΣ
Μτφ. Δ. Αναγνωστόπουλος, Μ. Γεωργιάτου, Π. Μέγγουλη, Αρ. Σταθάκη, Γ. Χονδρού, Θ. Χρυσανθοπούλου
Εκδ. Πάπυρος

Γεννημένος στο Παρίσι το 1803 και μεγαλωμένος σε καλλιεργημένο περιβάλλον, ο Προσπέρ Μεριμέ είναι γνωστός κυρίως για τη νουβέλα του «Κάρμεν» (εκδ. Καστανιώτη) πάνω στην οποία βασίστηκε ο Μπιζέ για να γράψει τη διάσημη ομότιτλη όπερα. Στο παρόν βιβλίο βρίσκονται συγκεντρωμένες τρεις ακόμη νουβέλες του: η «Αφροδίτη της Ιλ» – ένα διήγημα του φανταστικού όπου ένα μπρούντινινο άγαλμα «μιας ανησυχητικής Αφροδίτης» ζωτανεύει και σπέρνει τον πανικό στην επαρχιακή κοινωνία ο «Ματέο Φαλκόν», μια (σχεδόν αληθινή) σκληρή ιστορία προδοσίας και τιμής που διαδραματίζεται στην ορεινή Κορσική του 17ου αιώνα, και τέλος, το «Ταμάνγκο», όπου ο συγγραφέας καταπιάνεται με το θέμα του δουλεμπορίου.

Αποφθεγματικά

Θόδωρος Καρζίζης
ΓΛΥΚΟΠΙΚΡΑ ΔΙΣΤΙΧΑ ΚΑΙ ΤΕΤΡΑΣΤΙΧΑ
Εκδ. Καστανιώτη

Ο δημοσιογράφος, λογοτέχνης και ιστορικός Θόδωρος Καρζίζης σπικουραεί κυριολεκτικά επί παντός επιστητού και μας προσφέρει 121 μετρικά ομοιοκατάληκτα δίστιχα και τετραστίχα για τα ονειράτα και το χρήμα, για το στομάχι και το εγώ, για της ευτυχίας του μυστικό, για τον γλάρο και τη μοναξιά, για την αστραπή και για τη συντροφιά με τη σιωπή, για τη διά βίου μάθηση και για μια στιγμή. Χωρισμένα από τον συγγραφέα σε πέντε κατηγορίες – για τον πλούτο και τη φτώχεια, για την ευτυχία και τη δυστυχία, για τον πόλεμο και την ειρήνη, για τα εγκόσμια και τα υπερκόσμια και μερικά απλώς για να γελάσουμε λίγο – τα «γλυκοπικρά» του Καρζί εκφράζουν εν τέλει την ίδια τη ζωή.